

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ

ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΒΟΛΟΥ

Ταχ.Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος

Τηλ: 2421066525 - Fax: 2421069545

*Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων:**- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών**- επιβαρύνει το περιβάλλον**- αυξάνει το κόστος παραγωγής*

Πληροφορίες: Φωτοπούλου Αννέτα

№4 Βόλος 2-7-2019

Τ Ο Μ Α Τ Α Θ Ε Ρ Μ Ο Κ Η Π Ι Ο Υ**Ω Ι Δ Ι Ο (Leveillula taurica)**

Διαπιστώσεις: Στις περιοχές όπου καλλιεργείται η τομάτα θερμοκηπίου διαπιστώθηκε έναρξη προσβολής από το ωίδιο στις πρώιμες και μεσοπρώιμες καλλιέργειες τομάτας και αναμένεται στις όψιμες.

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη του μύκητα και την μετάδοσή του.

Συμπτώματα: Στην πάνω επιφάνεια των φύλλων εμφανίζονται κιτρινοπράσινες ή κίτρινες ακανόνιστες ή γωνιώδεις κηλίδες διαμέτρου 10-15 mm και στην κάτω επιφάνεια εμφανίζεται λεπτή λευκή μέχρι ανοιχτή καστανή εξανθήση. Τα κονίδια του μύκητα είναι αερομεταφερόμενα και προκαλούν την διασπορά της ασθένειας.

Συστάσεις: Να γίνει καταπολέμηση του παθογόνου μύκητα (μόνο όταν διαπιστωθεί η ύπαρξη του), με εκλεκτικά ωιδιοκτόνα σκευάσματα (με δραστικές ουσίες όπως *Sulphur*, *Cyflufenamid*, *difenoconazole*, κ.α.) και επανάληψη του ψεκασμού σε 8 ημέρες.

ΚΛΑΔΟΣΠΟΡΙΟ (Cladosporium fulvum, fulvia fulva)

Κλαδοσπόριο σε θερμοκήπιο Ν.Μαγνησίας εικ. ΠΚΓΦ Βόλου

Διαπιστώσεις: Συνεχίζεται η παρουσία του κλαδοσπόριου στις πρώιμες και μεσοπρώιμες καλλιέργειες με τομάτες θερμοκηπίου, αναμένεται στις όψιμες. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν είναι ευνοϊκές για τη ανάπτυξη του μύκητα και την μετάδοσή του.

Συνθήκες ανάπτυξης: Η ασθένεια προσβάλλει τα φυτά στα θερμοκήπια όταν επικρατούν υψηλή υγρασία 70%-95% και θερμοκρασίες από 4-32C, με άριστη θερμοκρασία 22-24 C.

Συμπτώματα: Εμφανίζονται πρώτα στα κατώτερα φύλλα κιτρινοπράσινες ή κίτρινες κηλίδες, σε προχωρημένο στάδιο οι κηλίδες γίνονται κιτρινοκαστανές και νεκρωτικές. Στην κάτω επιφάνεια η περιοχή των κηλίδων καλύπτεται από την εξάνθηση του παθογόνου, η οποία έχει χρώμα ανοικτό καστανό ή γκριζοκαστανό και υφή βελούδου.

Συστάσεις: Όσοι παραγωγοί διαπιστώσουν συμπτώματα προσβολών να προστατεύσουν την καλλιέργεια τους με επιτρεπόμενα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (*thiophanate-methyl*, *difenoconazol*, *tribasic copper sulfate*, *copper hydroxide*).

ΒΟΤΡΥΤΗΣ (*Botrytis cinerea*)

Διαπιστώσεις: Σε εξέλιξη, βρίσκεται η ασθένεια στις πρώιμες (7-10 σταυρούς) και μεσοπρώιμες (5-7 σταυρούς) καλλιέργειες τομάτας θερμοκηπίου, στους νομούς Καρδίτσας, Τρικάλων, Λάρισας, Μαγνησίας και Φθιώτιδας.

Συμπτώματα: Προσβάλλει όλα τα μέρη των φυτών τομάτας (στελέχη, φύλλα, άνθη και καρπούς). Στα στελέχη σχηματίζει καστανού χρώματος έλκη, τα οποία καλύπτονται από τεφρά εξανθήση. Τα προσβεβλημένα άνθη αποκτούν καστανό χρώμα και πέφτουν, ενώ στους καρπούς η προσβολή αρχίζει από τον ποδίσκο ή την κορυφή.

Συνθήκες ανάπτυξης: Απαραίτητες συνθήκες για την ανάπτυξη του είναι η υψηλή υγρασία περιβάλλοντος (βροχοπτώσεις, ομίχλες, έλλειψη αερισμού, κ.λ.π.). αναπτύσσεται σε θερμοκρασίες 1-30°C, με άριστη θερμοκρασία τους 18-23°C. Την είσοδο του παθογόνου διευκολύνει η παρουσία πληγών, νεκρών φυτικών ιστών και ανθέων .

Καταπολέμηση: α) Μείωση της υγρασίας στο χώρο των θερμοκηπίων με καλό αερισμό, τα φυτά να είναι αραιά φυτεμένα και το πότισμα να γίνεται τις πρωινές ώρες, β) Τήρηση καλής υγιεινής στις φυτείες με αφαίρεση - καταστροφή των προσβεβλημένων φυτών ή φυτικών οργάνων και αποφυγή υπερβολικής αζωτούχου λίπανσης, γ) Χημική καταπολέμηση με άμεσο ψεκάσμο στις καλλιέργειες όπου παρατηρείται ο βοτρυτής, με επιτρεπόμενα για την καλλιέργεια και εκλεκτικά για τον βοτρυτή φυτοπροστατευτικά σκευάσματα (όπως *cyprodinil*, *fludioxonil*, κ.α.) και επανάληψη του ψεκάσμου σε 8 ημέρες, όπου υπάρχει πρόβλημα.

TETPANYXΟΣ (*Tetranychus urticae*)

Διαπιστώσεις: Συνεχίζεται η παρουσία του τετρανύχου στις πρώιμες μεσοπρώιμες καλλιέργειες τομάτας θερμοκηπίου, στους Νομούς Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων και Φθιώτιδας και αναμένεται στις όψιμες καλλιέργειες

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν την εποχή αυτή ευνοούν την ανάπτυξη των τετρανύχων. Απαιτείται συνεχής επιθεώρηση από τους παραγωγούς λόγω του ότι η προσβολή από τους εχθρούς αυτούς εξαπλώνεται με μεγάλη ταχύτητα στο χωράφι.

Συστάσεις: Οι ψεκάσμοι πρέπει να γίνουν μόνο μετά τη διαπίστωση της προσβολής (**3 άτομα/φύλλο**) και όχι προληπτικά, με κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα (με δραστικές ουσίες όπως: *spiromesifen*, *sulphur*, *abamectin*, κ .α.

ΑΛΕΥΡΩΔΗΣ (*Trialeurodes vaporariorum*, *Bemisia tabaci*)

Διαπιστώσεις: Μέτριοι έως υψηλοί είναι οι πληθυσμοί του Αλευρώδη στα θερμοκήπια με τομάτες. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν ευνοούν τη ανάπτυξη του εντόμου.

Συστάσεις: Για τους βιοκαλλιεργητές συστήνεται η τοποθέτηση της παρασιτικής σφήκας του Αλευρώδη των θερμοκηπίων *Encarsia formosa* κ.α. **αρπακτικά**.

Για τους παραγωγούς συμβατικής γεωργίας συστήνονται κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα: *Acetamiprid*, *Pyriproxyfen*, *pyrethrins*, *deltamethrins*, *spirotetramat*, *spiromesifen*, *flonicanid*, *methomyl* κ.α.

Παρατήρηση: Για την καλύτερη καταπολέμηση του Αλευρώδη οι ψεκάσμοι να γίνονται πολύ πρωί ή μετά την δύση του ηλίου διότι ο μεγαλύτερος πληθυσμός του εντόμου αυτές τις ώρες είναι συγκεντρωμένος στην κάτω επιφάνεια των φύλλων.

ΘΡΙΠΑΣ

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν κατά την εποχή αυτή ευνοούν την ανάπτυξη του εντόμου. Ο θρίπας είναι φορέας ιώσεων και προκαλεί ζημιά στα φυτά με το να διαρρηγνύει και να απομυζεί τα κύτταρα της επιδερμίδας των φύλλων..

Συστάσεις: Για τους βιοκαλλιεργητές συστήνεται η τοποθέτηση των αρπακτικών εντόμων των θριπών όπως *Phytoseiulus persimilis*, *Amblyseius barker*, *Amblyseius cucumeris*, καθώς και μέλη της οικογένειας *Anthocoridae*, τα οποία είναι πολυφάγα αρπακτικά έντομα των θριπών, αλευρωδών και αφίδων, όπως το *Orius insidiosus*, κ.ά.

Για τους παραγωγούς συμβατικής γεωργίας συστήνονται κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα (*abamectin*, *formetanate*, *methiocarb*, *lufenuron*, *deltamethrins*, *azadirachtin*, *beauveria bassiana strain gha*, κ.α.)

TUTA ABSOLUTA

Προσβολές από Tuta Absoluta

Διαπιστώσεις: Οι συλλήψεις των ακμαίων του εντόμου στο δίκτυο φερομονικών παγίδων συνεχίζονται και εμφανίζονται 100-150 άκμαία/3ημέρες/παγίδα στις πρώιμες καλλιέργειες και 70-100 ακμαία/3ημέρες/παγίδα στις όψιμες. Από παρατηρήσεις στα θερμοκήπια διαπιστώθηκαν προσβολές στα φύλλα και στους καρπούς.

Να γίνουν επεμβάσεις με κατάλληλα εγκεκριμένα για την καλλιέργεια φυτοπροστατευτικά προϊόντα: *Bacillus thuringiensis var. Kustaki (pb-54)*, *Bacillus thuringiensis var. kurstaki (pb-54)*, *emamectin*, *indoxacarb* και *spinosad* κ.α..

ΠΡΟΣΟΧΗ Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηριάσεων.

Οι παραγωγοί που ενδιαφέρονται για τις γεωργικές προειδοποιήσεις της Τομάτας θερμοκηπίου να το δηλώσουν με ηλεκτρονικό μήνυμα στην Υπηρεσία μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση email: pkrfpfevolou@minagric.gr

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο διαδίκτυο <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer/agricultural-warnings>

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΛΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ